

Helsingfors/Mariehamn 18.7.2011**Nr 29/11****Hänvisning** Ålands lagtings skrivelse
7.6.2011, nr 144/2011.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av djurskyddslagen för landskapet Åland, antagen av lagtinget 7.6.2011.**Landskapslagens huvudsakliga innehåll**

De straffrättsliga påföljdsbestämmelserna i landskapslagen ändras och kompletteras. Straffansvar införs för juridiska personer.

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt självstyrelselagens för Åland 18 § 17 punkt tillkommer landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om djurskydd och veterinärväsendet med de undantag som stadgas i 27 § 31-33 punkterna. I nämnda punkter har till rikets lagstiftningsbehörighet hänförts ärenden angående smittsamma sjukdomar hos djur och människor, förbud mot införande av djur och djurprodukter samt förebyggande av införsel av växtförstörare till landskapet. Beträffande förvaltningsbehörigheten anges i 30 § 8 punkten i självstyrelselagen att de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpande av smittsamma sjukdomar hos människor och husdjur och lagstiftningen om förebyggande av införsel till landet av växtförstörare samt lagstiftningen om framställning och användning av gifter ankommer på en riksmyndighet, skall i landskapet skötas av landskapsregeringen eller annan i landskapslag bestämd myndighet. Ålandsdelegationen bedömer att den nu aktuella landskapslagen inte direkt berör angelägenheter som i nämnda lagrum hänförts till rikets behörighet.

Landskapslagen gäller även landskapets myndigheter, allmän ordning och säkerhet samt näringsverksamhet, vilka områden helt eller till de delar som berörs av föreliggande landskapslag hör till landskapets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 1, 10 samt 22 punkterna i självstyrelselagen.

Enligt 18 § 25 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om beläggande med straff och storleken av straff inom rättsområden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, medan övrig straffrätt utgör riksbehörighet enligt 27 § 22 punkten i nämnda lag. Detta innebär att lagtinget inom landskapets rättsområden, på sätt som nu görs i landskapslagen, kan bestämma om beläggande med allmänna och särskilda straff som avses i strafflagen samt om straffens storlek. Lagtinget är dock bundet av de allmänna stadgandena i strafflagen. I landskapslagens 59c § ingår bestämmelser om juridiska personers straffansvar. Bestämmelserna i 9 kap. i strafflagen om straffansvar för juridiska personer hör i egenskap av allmän straffrätt till rikets lagstiftningsbehörighet. Enligt 9 kap. 1 § ska för brott som har begåtts i ett samfunds, en stiftelses eller någon annan juridisk persons verksamhet på yrkande av allmänna åklagaren dömas till samfundsbot, om en sådan påföljd föreskrivs i strafflagen för brottet. Det straff en juridisk person kan dömas till är således samfundsbot. I strafflagens 6 kap. nämns även samfundsbot som en straffart. I landskapets behörighet ingår enligt 18 § 25 punkten i självstyrelselagen att lagstifta om samfundsbot som straff inom områden som hör till landskapets behörighet, på motsvarande sätt som i fråga om övriga i strafflagen avsedda straffarter. Härvid är landskapet i enlighet med 27 § 22 punkten i självstyrelselagen bundet av de allmänna reglerna om juridiska personers straffansvar i strafflagens 9 kap. Med anledning härav föranleder straffbestämmelserna i landskapslagen inte anmärkningar från Ålandsdelegationens sida.

I landskapslagens 61 och 62 § har beträffande förverkandepåföljder intagits en hänvisning till rikslagstiftningen. Förverkandepåföljd utgör riksbehörighet enligt självstyrelselagens 27 § 23 punkt, och bestämmelsen kan med stöd av 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagen.

I landskapslagens 57 a § och 59 § har intagits hänvisningar till EG-förordning nr. 1/2005. Med anledning härav konstateras att beträffande bedömningen av landskapslagars förenlighet med EU:s regelverk har Ålandsdelegationen och justitieministeriet 4.3.2009 överenskommit om följande förfarande:

”Då landskapslagarna i enlighet med självstyrelselagens bestämmelser tillställs justitieministeriet och Ålandsdelegationen gör justitieministeriet en förhandsbedömning om ministeriet avser att tillställa delegationen en komplettering beträffande de EG-rättsliga aspekterna. I sådana fall meddelar justitieministeriet Ålandsdelegationen att en sådan komplettering kommer att tillställas delegationen. I dessa fall inväntar Ålandsdelegationen justitieministeriets komplettering förrän delegationens utlåtande över ifrågakvarande landskapslagstiftning tillställs ministeriet”.

Ålandsdelegationen konstaterar att justitieministeriet i det nu aktuella ärendet meddelat att det inte avser att inkomma med här avsedd komplettering.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens för Åland stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Olsson.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare